

etimologie populară: *-kóra* „coajă” (din care se făcea adesea cingători!). Cît privește *g > h*, fenomenul e frecvent în împrumuturile făcute de ucraineni din română (cf. § 19). În fine, rom. *oă* > ucr. *ó* (§ 17). Altă variantă: *šyndokóra*.

Č

čeretóvyna „loc cu multe tufişuri” — în graiurile transcarpatice (Hrycak, *Rumuns'ki zapožčen'n'a*, 15). Etimol.: derivat propriu, cu suf. *-ov-yn-a* < rom. *ceret* „tufiş”, „pădure de ceri tineri” < *cer* „varietate de stejar” < lat. *cerrus*, cu suf. *-ét*. Într-adevăr, termenul *cer* e cunoscut şi în nordul extrem al teritoriului limbii române, pînă la zona de contact cu graiurile ucrainene transcarpatice (ALR, s.n., III, h. 624, p.c. 334, 346, 362 — în Maramureş).

čítura, vezi *čútorá*

čukurlij (accent?) „ciocîrlie” — în graiurile din Bucovina, Galiția sau Ucraina Transcarpatică (Hrinčenko, 477). Etimol.: < rom. *ciocîrlie*, de origine necunoscută (Crânjală, 438, Rosetti, IV, 120).

čúl'a, vezi *džúlyj*

čútorá „ciutură” — în graiurile carpatice, în Galiția (Miklosich, *EWSL*, 419. Etimol.: < rom. *ciutură* (Berneker, 164, Scheludko, 119, Šarovol's'kyj, 55, Crânjală, 444, Rosetti, V, 121). Originea termenului în rom.: gr. *κοτύλη* > lat. *cotula* > **kotyla*, care, sub influența lui *κότος*, a dat **cytola*, de unde rom. *ciutură* (Mihăescu, 62—63). Prin păstori, scrie M. Mihăescu, *ciutură* s-a răspîndit apoi pe o arie foarte întinsă: în bulgară, sîrbocroată, slovenă, maghiară, ucraineană (subl. noastră — E.V.), albaneză și osmană, de unde a trecut în neogreacă și bulgară (*ibid.*). Var: *čítura* „vas de tinichea” — în Galiția (Hrinčenko, 466).

čyndokora, vezi *cynhakóra*

čyr „un fel de terci din mălai” — în graiurile de vest, cunoscut, ca regionalism, și în ucr. literară (Hrinčenko, 463, *Ukr.- russk. slovar'*, 434). Etimol.: < rom. *cir* „id.”. Pe baza unei analize foarte documentate și a unei argumentări riguroase și multilaterale, E. Petrovici a demonstrat, încă în 1941, originea românească a acestui cuvînt ucrainean (Petrovici, *Note sl.-rom. I*, 26—38). Explicația sa a fost acceptată de I. Pătruț (*Pătruț*, 64). Totuși vechea greșeală, potrivit căreia în rom. termenul *cir* ar proveni din ucr. *čyr*, a continuat să se repete (*Semčyns'kyj*, 78, *DLRM*, 148). În 1965 acad. E. Petrovici a reluat problema, aducînd noi dovezi în sprijinul etimologiei propuse în 1941. (Petrovici, *Note etimol. II*, 358—359). În rom. *cir* e cunoscut nu numai în nord, ci și în sud-vest, pînă unde nu ajung isoglosele ucrainismelor (ALR, s.n., IV, h. 1114, p.c. 346, 353, 362, 365, 386, 414, 520, 537, 551 ș.a. — în nord; 2, 27, 812, 833, 836 — în sud și sud-vest). În ce privește ucr. *čyr* i.l.d. *čir*, se poate presupune că împrumutul s-a făcut de la românii maramureșeni, care rostesc *č*, (vezi, de ex., *ALRM II*, h. 66, p.c. 353, 362 etc., h. 131, p.c. 362 etc.).

D

darmój „ciur” — în graiurile de vest (Hrinčenko, 358). Etimol.: < rom. *dîrmói* (Scheludko, 131). prin dial. *darmói* < *dărmói* „id.” < gr. *δαρμόνι*.